

ORĘDOWNIK URZĘDOWY POWIATU PUCKIEGO.

Wychodzi w środę i sobotę. — Prenumerata
kwartalna 40 marek, miesięczna 15 marek
Poszczególne numery 2 marki.

Ogłoszenia w części nieurzędowej przyjmuje się
za opłatą 6 mk. od jednołamowego wiersza dro-
bnego druku, reklamy 10 mk. od wiersza.

Redakcja: Starostwo w Pucku. — Nakład i drukarnia: „Dziennik Gdański“, Gdańsk.

Nr. 27.

Puck, środa, dnia 30 marca 1921 r.

Rok 35.

- Treść:** 298. Odezwa w sprawie zboża siewnego.
299. Ogłoszenie dotyczące przestrzegania przepisów zbożowych.
300. Dotyczy zaopatrywania w kartki chlebowe.
301. Dotyczy wytwarzania ciastek i kremów.
302. Dotyczy sprzedaży napojów alkoholowych.
303. Rozporządzenie Ministra b. dz. pr. w sprawie unormowania cen spirytusu.
304. Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego w sprawie konserwacji zabytków sztuki i kultury.
305. Dotyczy wełny.
306. Statystyka Urzędów Stanu Cywilnego.
307. Statystyka przyjezdnych.
308. Wyjaśnienie w sprawie założenia Stowarzyszenia Rybackiego na Pomorzu.
309. Wygrane milionówki.
310. Pokwitowanie datków na Górny Śląsk.

Ogłoszenie.

298.

ODEZWA

w sprawie zboża siewnego.

Najazd bolszewicki pozbawił Polskę w zeszłym roku plonów z wielkiej części kraju, niszcząc i wywożąc wszystko, co tylko przedstawiało jakąkolwiek wartość. Obliczenia wykazały, że dzisiaj z powodu braku zboża siewnego 10 milionów mórg leży odłogiem. Jeżeli więc niema nastąpić znówu taka sama katastrofa żywnościowa, jakiej jesteśmy świadkami obecnie, jeżeli nie mamy sprowadzać znówu zboża z zagranicy i pogarszać przez to rozpaczliwego stanu naszej waluty, dążyć musimy do obsiania tych obszarów. W tym celu rząd sprowadził zboże z zagranicy. Niemniej konieczne są jednak wysiłki największe także wewnątrz kraju.

Dlatego Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej apeluje do patriotyzmu i obywatelskiego stanowiska rolników naszych, ażeby najpóźniej do 15-go kwietnia r. b. odstawili wszelkie zboże, zdatne na siew. Ministerstwo posiada dokładny spis zboża, uznanego przez Izbę Rolniczą (oryginalnego I, II i III odsiewu). To można uchwycić bezwzględnie. Będzie to jednak tylko 1500 wagonów, wobec 3000 wagonów, które Ministerstwo ma odstawić. Dlatego trzeba się będzie uciec do zebrania każdego zdrowego i zdolnego do kiełkowania zboża. W tym celu Izba Rolnicza, odstępując od badania na pniu, sądzić będzie jedynie na mocy przesłanej próbki zboża. Wobec spóźnionej pory, raz chcąc wszystko, o ile możliwości ułatwić, upoważniła Izba komisjonerów do takiego badania oraz ustanowiła zwłaszcza dla małorolnych w tym celu specjalnych meżów zaufania. Są nimi przewodniczący Kółek Rolniczych. Tak więc uznanie zboża nie połączone jest z najmniejszymi trudnościami. Co do uchwycenia go, Ministerstwo zastosowało następujący sposób. Uwzględniając większe nakłady przy hodowli zboża siewnego, ustanowiono przy pierwszym odsiewie 60 procent ceny zboża aprowizacyjnego, a

przy drugim i trzecim 40 procent za zboże, uznane za próbką 30 procent. Ażeby jednak móc wydobyć owe oficjalnie uznane zboże, ogłasza Ministerstwo, wiedząc, że zapasy są wyczerpane, i że duże ilości potrzebne będą również w własnym gospodarstwie dla inwentarza etc., że za każdy centnar zboża odstawionego, rolnik dostanie darmo oprócz ceny centnar kukurydzy, otrzymanej w darze od farmerów polskich w Ameryce.

Pomimo to skutki są jednak nikłe. Odstawiono dotychczas 700 wagonów. Jeżeli więc nie pomogą apele, trzeba będzie bezwzględnie zabrać się do wydobycia potrzebnych ilości. Mamy jednak nadzieję, że rolnicy sami zrozumieją swój obowiązek oraz korzyści.

Podkreślić należy, że zboże, wysyłane na siew — przyczem wchodzi tu w grę kraj na prawym brzegu Wisły — idzie tylko drogą urzędową, że więc wykluczone tu jest wszelkie komisjonerstwo i handel prywatny. W zniszczonych okolicach istnieją komitety powiatowe i gminne, które ściśle określają potrzeby. Złożone one są w równej ilości z przedstawicieli wielkiej i małej własności. Prywatny zakup jest wykluczony.

100 wagonów zakupiła sekcja osad żołnierskich przy Min. Wojsk. 3 wagony mają iść do Wilna, a oprócz wspomnianych 3000 ma się jeszcze odstawić 300 wagonów na Górny Śląsk dla komisji sojuszniczej.

Oprócz tego wysyła Ministerstwo 6000 wagonów ziemniaków, oddając połowę w okolicach rozwiniętych społecznie do rozdziału w ręce odpowiednich organizacji społecznych, drugą połowę w okolicach mniej wyskokostojących w ręce odpowiednich władz. Tak więc Ministerstwo robi co może, ażeby doprowadzić do rozwiązania pomyślnego, paląc kwestję obszarów nieobsianych. Od zrozumienia obywatelskich obowiązków przez rolników, dużo zależy. Dla tego zwracamy się do nich z gorącym apelem, ażeby usiłowania te poparli. Wtedy Polska na przyszły rok zaopatrzona we własne plony, w jaśniejszą wreszcie, pod względem aprowizacyjnym, spojrzy przyszłość.

Puck, dnia 29 III 1921.

Lipski, starosta.

299.

OGŁOSZENIE

dotyczące przestrzegania przepisów zbożowych.

Doszło do wiadomości Województwa, że pracobiorcy rolni, pobierają deputaty według kontraktu taryfowego, parzą nadmiarowe zboże chlebowe i karmią takowem trzodę chlewną, gdyż w ten sposób przy obecnych wysokich cenach na świnie większe korzyści, zdarza się nawet, że obecnie przy dozwolonym przemiale, pewnej ilości zboża deputatowego, deputatnicy śrutują nawet zboże chlebowe, nie zważając na zły stan aprowizacji całego Państwa. Województwo zwraca Staro-

stwom na to uwagę, że zezwolenie przemianu całego deputatu nie zwalnia pracobiorcy od przestrzegania istniejących przepisów zbożowych i należy każde wykroczenie przeciw takowemu surowo karać.

Powyższe podaje do ogólnej wiadomości i przestrzegania.

Puck, dnia 28 marca 1921.

Lipski, starosta.

300.

DOTYCZY zaopatrywania w kartki chlebowe.

Producenci rolni, nie posiadający zboża na wyżywienie swej rodziny i swych pracobiorców rolnych, przechodzą w myśl zasad, wyrażonych w § 63 (instrukcji) R. G. O. z 1918 r., ze stanu samozaopatrujących się do kategorii osób uprawnionych do zaopatrywania i winni zawczasu się zgłosić w Powiatowych Urzędach Zbożowych wgl. magistratach po kartki chlebowe. Usiłowania obejścia niniejszego rozporządzenia będą surowo karane.

Toruń, dnia 23 marca 1921.

Wojewoda Pomorski
(—) Jan Brejski.

Powyższe podaje do wiadomości.

Puck, dnia 28 marca 1921.

Lipski, starosta.

301.

DOTYCZY wytwarzania ciastek i kremów.

Doszło do wiadomości Województwa, że rozporządzenie Głównego Urzędu Żywnościowego z dnia 16 X 1919 (Tyg. Urz. nr. 58), zakazujące procederowego wytwarzania ciastek i kremów, nie jest przestrzegane. Dla objaśnienia dodajemy, że przez **ciastka**, których wytwarzanie i sprzedawanie jest zakazane, należy rozumieć wytwory cukiernicze, zawierające cukier w wyższym stosunku jak 16 funtów na 100 funtów mąki, albo mleko, albo masło choćby w najmniejszych ilościach lub też inne tłuszcze roślinne i zwierzęce w wyższym stosunku jak 50 gramów tłuszczu na 500 gramów mąki.

Wtwory cukiernicze, których wyrób jest dozwolony, mogą przeto zawierać cukier 16:100, nie mogą natomiast zawierać mleka lub masła. Inne tłuszcze roślinne lub zwierzęce są dopuszczalne najwyżej w stosunku 50:500.

Zakaz ten nie odnosi się do bułeczek, wytwarzanych z domieszką cukru.

Przez **bułeczki z domieszką cukru**, których wytwarzanie nie jest zakazane, należy rozumieć wytwory z ciasta drożdżowego, do którego wolno dodawać jaja, nie wolno natomiast dodawać mleka, masła lub innych tłuszczów roślinnych czy zwierzęcych, w którym na 100 funtów mąki znajduje się najwyżej 16 funtów cukru.

Wzywam pp. Starostów, by rozciągnęli jak najściślej kontrolę nad cukierniami i kawiarniami. Winnych wykroczeń przeciw temu rozporządzeniu należy w myśl art. 2 tegoż rozporządzenia karać grzywną aż do 50 000 mk., w razie cięższych przekroczeń grzywną aż do 1 000 000 mk. w myśl art. 4 rozporządzenia poz. 429 (Dz. Ust. Min. b. dz. pr. nr. 52 r. 1920) tudzież art. 8 rozporządzenia poz. 355 (Dz. U. Min. b. dz. pr. nr. 39 1920) o ile do wyrobu tych ciastek zużyto mąki niżej niż 80 proc.

W razie recydywy należy zrobić doniesienie karne do sądu z wnioskiem na ukaranie i **zamknięcie przedsiębiorstwa** w myśl cytowanego w wstępie rozporządzenia Urzędu Żywnościowego.

Wojewoda
z p. Dr. Gąsowski.

Powyższe podaje do wiadomości i przestrzegania.
Puck, dnia 29 marca 1921.

Lipski, starosta.

302.

DOTYCZY sprzedaży napojów alkoholicznych.

Ogłoszona w nr. 14 Orędow. Urzęd. ustawa Państwowa z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych wprowadziła w art. 7-ym szereg zakazów, które jak wnosić należy z głosów prasy, nie są należycie przestrzegane przez sprzedawców.

W szczególności zupełnie nie jest przestrzegany zakaz art. 7 lit. i) co do sprzedawania wgl. podawania napojów alkoholowych w czasie od 3 godziny po południu dnia przedświątecznego do 10 godz. przed południem dnia poświątecznego.

Wobec tego stanu rzeczy przypominam podwładnym organom odnośne przepisy i wzywam je do bezwzględnego stosowania ustawowych środków do utrzymania porządku.

W szczególności winny organa policyjne przez odpowiednie inspekcje lokalów restauracyjnych i gospodnio-szynkarskich jako też kawiarni i cukierni wzbudzać u właścicieli tych przedsiębiorstw przekonanie, iż wykroczenia przeciw zakazowi spotkają się z represją. Poza to należy przez odpowiednie postępowanie z osobami, które w czasie wyżej przytoczonym, zachowały się z powodu nietrzeźwego stanu w sposób nieprzyzwolony lub dający powód do zgorszenia publiczności, ustalić, w czyjem przedsiębiorstwie podawane były napoje spirytusowe, a winnych pociągać do odpowiedzialności po myśli obowiązujących przepisów.

Co do środków represyjnych zauważa się, że stosowanie ich po myśli art. 8 należy do dróg administracyjnych, tj. do zakresu działania państwowych władz administracyjnych (starostów w pierwszej instancji, a wojewodów w drugiej instancji) przyczem obok kary pieniężnej wgl. aresztu można orzec cofnięcie koncesji na sprzedaż wgl. wyszynk napojów alkoholowych.

O każdym przekroczeniu powinni pp. Wojci i organa Pol. Państw. Starostwu bezzwłocznie donieść.

Puck, dnia 24 marca 1921.

Lipski, starosta.

303.

ROZPORZĄDZENIE

w sprawie unormowania cen spirytusu.

Na podstawie ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej (Dz. Praw nr. 64 str. 675) postanawiam co następuje:

Art. 1.

Art. 2 rozporządzenia z dnia 20 grudnia 1920 r. Dziennik Urzędowy Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej nr. 82 poz. 555, zmienia się w sposób następujący:

Od 1 kwietnia 1921 r. obowiązują następujące ceny spirytusu:

a) jeden litr 100 proc. spirytusu czystego, rektyfikowanego loco rafineria lub składnica:

1) dla szpitali publicznych (rządowych, komunalnych, miejskich i dobroczynnych) do celów leczniczych, dalej dla zakładów naukowych i tych zakładów doświadczalnych, które są wprowadzone w celach ogólnie społecznych do użycia przy pracach naukowych i doświadczalnych, wreszcie dla zakładów przemysłowych i aptek do sporządzenia lekarstw w granicach określonych art. 3 rozporządzenia z dnia 20 grudnia 1920 r. (Dziennik Urzęd. nr. 82 poz. 555) dla aptek także do sporządzenia lekarstw na recepty lekarskie po 60 mk.

2) Dla wszystkich do celów spożywczych po 350 marek.

b) Dla wszystkich: jeden litr spirytusu skażonego ogólnym środkiem skażającym do palenia, świecenia, czyszczenia i dezynfekcji do wyrobu politory, lakierów i t. p. loco zakład skażający po 40 mk.

c) Dla fabryk octu: jeden litr 100 proc. spirytusu surowego celem skażenia go szczegółowym środkiem skażającym do wyrobu octu loco gorzelnia po 40 mk.

d) Dla celów przemysłowych oraz do wyrobu lekarstw, nie objętych dołączonym do art. 3 rozporządzenia Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 20 grudnia 1920 r. (Dziennik Urzęd. nr. 82 poz. 555) jeden litr 100 proc. spirytusu rektyfikowanego pod warunkiem skażenia go szczegółowym środkiem skażającym, dostarczonym przez odbierającego czy to w jego zakładzie przemysłowym, czy też w rafinerji na koszt odbiorcy loco rafinerja po 60 mk.

Art. 2.

Każdy, w którego posiadaniu, przechowaniu lub w zastawie będą w dniu 1 kwietnia 1921 r. znajdować się zapasy spirytusu ponad 5 litr, lub zapasy napojów spirytusowych ponad 10 litr, winien jest w przeciągu dni 5 zgłosić pisemnie, celem dodatkowego opodatkowania po 100 marek od jednego litra alkoholu (100 proc. spirytusu) we właściwym urzędzie skarbowym. Przy dodatkowym opodatkowaniu będzie uważany za spirytus płyn alkoholowy, mający ponad 80 proc. alkoholu, zaś zawartość alkoholu w koniakach, rumach i arakach będzie przyjęta na 60 proc., we wszystkich innych napojach spirytusowych na 40 proc.

Art. 3.

Zgłoszeniu i dodatkowemu opodatkowaniu podlega wedle norm w art. 2 podanych także te przesyłki spirytusu i napojów spirytusowych, które wedle dokumentów przewozowych wysłane zostały przed dniem 1 kwietnia 1921 r. i w tym dniu lub później zostaną podjęte przez odbiorcę.

Art. 4.

Wszystkie inne postanowienia rozporządzenia Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 20 grudnia 1920 r. (Dziennik Urzęd. nr. 82 poz. 555), o ile nie utraciły mocy obowiązującej lub nie zostały tem rozporządzeniem zniesione, pozostają w mocy.

Art. 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1921 r.

Poznań, dnia 24 marca 1921 r.

Minister b. dzielnicy pruskiej.
w z. (—) Pluciński.

Powyzsze podaje do wiadomości.

Puck, dnia 30 marca 1921.

Lipski, starosta.

304.

OBWIESZCZENIE

w sprawie konserwacji zabytków sztuki i kultury.

Rozporządzeniem Ministerstwa b. dziel. pruskiej (D. 15 L. 3117-21) z dnia 10 lutego 1921 został prof. dr. Zygmunt Zakrzewski mianowany konserwatorem zabytków przedhistorycznych na b. dzielnicę pruską.

O przypadkowych znaleziskach przedhistorycznych i o wykopaliskach starych monet należy natychmiast zawiadomić prof. dr. Zakrzewskiego (adres: Państwo-woy Urząd konserwatorski, dział przedhistoryczny, Poznań, Muzeum Wielkopolskie) w drodze służbowej przez Województwo. Bez zezwolenia konserwatora nie wolno także czynić poszukiwań archeologicznych na własną rękę. Konserwatorem zabytków kultury i sztuki na Województwo Pomorskie został mianowany dr. Jan Emil Lankau. Bez zezwolenia konserwatora nie wolno burzyć ani restaurować budowli zabytkowych, wszelkie plany przebudowy i rekonstrukcję takich budynków muszą być wprzód przedłożone do aprobaty konserwatora.

Wszelki wywóz dzieł sztuki, a więc obrazów, rzeźb, starodawnych tkanin, dywanów, mebli zabytkowych etc., etc. zagranicę jest surowo zakazany. W razie ujęcia tego rodzaju przemytników należy o tem natychmiast zawiadomić konserwatora. (Adres: Dr. Jan Lan-

kau Toruń, Województwo, Referat IV c). Do konserwatora należy się także zwracać w sprawach muzealnych, ochrony krajobrazu przyrody, oraz przemysłu artystycznego.

O treści powyższego okólnika uprasza się zawiadomić podwładne urzędy.

Toruń, dnia 1 marca 1921.

Wojewoda Pomorski.

(—) Jan Brejski.

Powyzsze podaje do wiadomości i przestrzegania.

Puck, dnia 21 marca 1921.

Lipski, starosta.

305.

DOTYCZY WEŁNY.

Wszyscy hodowcy owiec, którzy u tutejszego Pow. komisjonera wełny, odstawili surową wełnę, zechcą się zgłosić w Starostwie do dnia 30 kwietnia 1921, celem przydzielenia pewnej ilości wełny gotowej.

Puck, dnia 28 marca 1921.

Lipski, starosta.

306.

STATYSTYKA

Urzędu Stanu Cywilnego.

Urzędy Stanu Cywilnego podadzą mi do 16 kwietnia, ile osób w czasie od 1 grudnia 1920 roku do 31 marca 1921 się urodziło i ile zmarło, i to z każdej miejscowości osobno.

Puck, dnia 1 kwietnia 1921.

Lipski, starosta.

307.

STATYSTYKA

przyjezdnych.

Panowie sołtysi i przełożeni obszarów dworskich podadzą do 16 kwietnia r. b., ile osób w czasie od 1 grudnia 1920 do 31 marca 1921 się sprowadziło, ile się wyprowadziło, ile do wojska zaciągnięto i ile z wojska zwolniono.

Puck, dnia 1 kwietnia 1921.

Lipski, starosta.

308.

WYJAŚNIENIE

w sprawie założenia Stowarzyszenia Rybackiego na Pomorzu.

Wydział Prasowy Województwa Pomorskiego komunikuje co następuje:

W gazetach pomorskich pojawiła się wiadomość, że zwołuje się celem założenia Stowarzyszenia Rybackiego na Pomorzu, zebranie rybaków na dzień 2 kwietnia do Torunia. Celem poinformowania kół zainteresowanych i oszczędzenia niepotrzebnych wydatków zawiadamia się, że zebranie to nie ma nic wspólnego z powoływana przez Pomorską Izbę Rolniczą do życia organizacją rybaków pomorskich. Izba Rolnicza zwołała dnia 5 marca zebranie konstytucyjne Stowarzyszenia Rybaków wód słodkich na Pomorzu do Tczewa. Na zebraniu tem uchwalono założenie tego Towarzystwa, którego statuty osobna komisja statutowa, w tym celu wybrana, ma ułożyć w porozumieniu z Izbą Rolniczą. Skoro statuty będą przygotowane, Izba Rolnicza zwoła ponowne zebranie. Wyjaśnia się zatem, że zwoływany na 2 kwietnia zjazd nie ma nic wspólnego z zebraniem odbytem w Tczewie, i widocznie jest zwoływany dla celów postronnych lub interesów prywatnych.

Puck, dnia 25 marca 1921.

Lipski, starosta.

309.

WYGRANE MILJONÓWKI.

Ciągnięcie od dnia 6 XI 1920 do dnia 5 II 1921 patrz
Orędownik nr. 16, strona 68.

Ciągnięcie w dniu 12. II. 1921: 2664830, 2562160, 0912058

" " 19. II. 1921: 0583888

" " 26. II. 1921: 1514707

" " 5. III. 1921: 0724066

" " 12. III. 1921: 1050459

Puck, dnia 25 marca 1921.

Powiatowa Kasa Oszczędności Puck.

310.

Pokwitowanie datków na Górny Śląsk.

(Ciąg dalszy).

Pan soltys Kuźel z Gnieździewa złożył na Górny Śląsk 100 marek.

Pan soltys Juliusz Styn z Kartoszyna złożył na Górny Śląsk 100 mk.

Pani Kramerowa z dziećmi z Starzyna złożyła na Górny Śląsk 400 marek.

Puck, dnia 10 marca 1921.

Lipski, starosta.

OGŁOSZENIA

Bank Handlowy w Poznaniu

Towarzystwo Akcyjne

Oddział Gdański, Hundegasse 119

Adres telegraficzny: „POZNABANK“

Telefon Nr. 5144

Instytucja Centralna: Poznań, Plac Wolności 8-9

Kapitał akcyjny i rezerwy: 260 milionów marek

załatwia wszelkie transakcje bankowe

Kupno i sprzedaż marek polskich i walut zagranicznych :: Lokata kapitałów i oszczędności na korzystnych warunkach procentowych :: Stopa procentowa podług umowy